

Emilia Fadejew, Szkoła Podstawowa w Górze.
Scenariusz lekcji historii w klasie VI (2 godz.)
(Techniki uczenia się na pamięć)

Temat: Europejczycy ruszają na podbój świata

1. Cele lekcji – po zakończonych zajęciach uczeń:

- zna i rozumie pojęcia: karawela, astrolabium, busola
- zna daty: 12 X 1492, lata: 1519-1522 i potrafi zaznaczyć je na osi czasu
- zna postacie: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Amerigo Vespucciego, Vasco da Gamy i potrafi wskazać na mapie trasy ich podróży
- potrafi wskazać na mapie, gdzie znajdowały się państwa Inków, Azteków, Majów
- rozumie znaczenie wpływu nowości nawigacyjnych na rozwój żeglarstwa
- rozumie, jakie były przyczyny podejmowania przez Europejczyków dalekomorskich podróży
- rozumie, jakie były skutki odkryć geograficznych i potrafi podzielić je na pozytywne i negatywne

2. Środki dydaktyczne:

Podręcznik: G. Wojciechowski „Historia i społeczeństwo ” kl. VI, wyd. Arka; Zeszyt ćwiczeń; mapa „Wielkie odkrycia geograficzne”; atlasy geograficzne, encyklopedie, oś czasu.

3. Metody:

- rozmowa nauczająca
- ćwiczenia z osią czasu
- ćwiczenia z mapą
- praca indywidualna (zbieranie i prezentowanie informacji)
- potęga wyobraźni – wizualizacja (wcielanie się w historyczne postacie)

4. Kształcenie umiejętności:

- planowanie i organizowanie własnej pracy
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł
- skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach
- prezentowanie własnego punktu widzenia
- kulturalna dyskusja
- przygotowanie do publicznych wystąpień

5. Przebieg lekcji:

a) Zaangażowanie:

- Zapoznajemy uczniów z tematem, głównymi zagadnieniami i celami lekcji. Nauczyciel krótko prezentuje poglądy ludzi epoki średniowiecza na temat kształtu Ziemi i wyglądu wszechświata. Na podstawie mapy świata uczniowie określają, które obszary były znane Europejczykom w XV w.
- Podział klasy na „odkrywców” i „dziennikarzy”
Nauczyciel dzieli uczniów na „odkrywców”(czworo uczniów wciela się w postacie: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Amerigo Vespucciego i Vasco da Gamy) oraz „dziennikarzy” (pozostałych czworo uczniów wciela się w postacie dziennikarzy, którzy będą przeprowadzać wywiad z odkrywcami).

b) Badanie i przekształcanie:

- Każdy z uczniów dostaje instrukcję z poleceniem, co ma robić (teksty instrukcji pod scenariuszem lekcji).
- Uczniowie zapoznają się z tekstem podręcznika (str.8-12) oraz z materiałami przygotowanymi przez nauczyciela i zbierają potrzebne im informacje. Nauczyciel obserwuje pracę uczniów, w razie potrzeby służy pomocą.

c) Prezentacja

- Każda z osób, która wcieliła się w rolę wielkiego odkrywcy, przedstawia się, podaje najważniejsze informacje o sobie, wskazuje na mapie trasę swojej podróży i ziemie, do których dotarł, a następnie odpowiada na pytania osoby, która jest dziennikarzem przeprowadzającym z nią wywiad (ta osoba pyta o szczegóły wyprawy).
- Po każdym takim wystąpieniu wszyscy uczniowie zapisują i zaznaczają na osi czasu daty wypraw poszczególnych odkrywców.

d) Podsumowanie

- Podczas dyskusji „wielkich odkrywców” i „dziennikarzy” (dyskusji kierowanej przez nauczyciela) uczniowie zastanawiają się nad skutkami odkryć geograficznych, klasyfikują je na pozytywne i negatywne. Wnioski zapisują w zeszytach.
- Jako powtórzenie i utrwalenie wiadomości uczniowie wykonują ćwiczenia z „Zeszytu ćwiczeń”.

INSTRUKCJE:

a) dla poszczególnych „odkrywców”:

Wyobraź sobie, że jesteś (1.Krzysztofem Kolumbem, 2.Ferdynandem Magellanem, 3.Amerigo Vespuccim, 4. Vasco da Gama). Znajdź jak najwięcej informacji o tej postaci (kiedy żył, kim był, najważniejsze wydarzenia z jego życia, jakie podróże odbył i kiedy, jakie były przyczyny podjęcia tych podróży, jakie były warunki podróży, jakie ziemie odkrył, w jaki sposób tego dokonał, jakie były skutki tego odkrycia itp.). Następnie przedstaw tę postać, wcielając się w rolę (1. Krzysztofa Kolumba, 2. Ferdynanda Magellana, 3. Amerigo Vespucciego, 4. Vasco da Gamy). Przygotuj się też do odpowiedzi na pytania zadawane przez dziennikarza.

b) dla poszczególnych „dziennikarzy”:

Wyobraź sobie, że jesteś dziennikarzem. Za zadanie masz przeprowadzić wywiad z (1. Krzysztofem Kolumbem, 2.Ferdynandem Magellanem, 3.Amerigo Vespuccim, 4. Vasco da Gama). Znajdź jak najwięcej informacji o tej postaci (kiedy żył, kim był, najważniejsze wydarzenia z jego życia, jakie podróże odbył i kiedy, jakie były przyczyny podjęcia tych podróży, jakie były warunki podróży, jakie ziemie odkrył, w jaki sposób tego dokonał, jakie były skutki tego odkrycia itp.) i przygotuj pytania, które zadasz temu wielkiemu odkrywcy.